

Eindexamen aardrijkskunde vwo 2003-I

havovwo.nl

Antwoordmodel		
Antwoorden		Deel- scores
Migratie en mobiliteit		
Opgave 1		
Maximumscore 2		
1 ☐ pijl A		<u>0</u>
In de uitleg moeten de volgende twee elementen staan:		
• Migratiestroom A is pas ontstaan na het wegvallen van het IJzeren Gordijn (dus na 1989), waardoor emigratie uit Centraal/Oost-Europa naar West-Europa gemakkelijker werd		<u>1</u>
• De migratiestroom uit de Noord-Afrikaanse landen was in de jaren zestig al groot, omdat er in die tijd een grote vraag naar arbeidskrachten in West-Europa was		<u>1</u>
Maximumscore 1		
2 ☐ Frankrijk		
Maximumscore 2		
3 ☐ Uit de uitleg moet blijken dat dit een gevolg is van de koloniale banden van Frankrijk met de Noord-Afrikaanse landen.		
Maximumscore 1		
4 ☐ Uit het antwoord moet blijken dat dit symbool conflictgebieden aangeeft (die vluchtelingenstromen veroorzaken).		
Maximumscore 2		
5 ☐ Uit de verklaring moet blijken dat dit veroorzaakt is door de toename van de inkomsten uit de aardoliewinning.		
Maximumscore 2		
6 ☐ Een voorbeeld van een juist argument is: Door de vergrijzing heeft Nederland arbeidsmigranten nodig (om het welvaartsniveau op peil te houden).		
Maximumscore 2		
7 ☐ Voorbeelden van juiste argumenten zijn:		
• Immigratie zorgt ervoor dat de bevolkingsdruk in Nederland verder zal toenemen.		
• Het toelaten van veel immigranten is niet nodig, omdat een belangrijk deel van de beroepsbevolking dat nu niet deelneemt aan het arbeidsproces alsnog kan worden ingeschakeld in het arbeidsproces.		
• Immigratie verhoogt de kosten van allerlei voorzieningen als huisvesting en scholing.		
• Immigratie kan leiden tot integratieproblemen in Nederland.		
per juist argument		<u>1</u>

Eindexamen aardrijkskunde vwo 2003-I

havovwo.nl

Antwoorden

Deel-
scores

Opgave 2

Maximumscore 1

- 8 A-locatie

Maximumscore 2

- 9 Uit de motivering moet blijken dat deze locatie vooral goed bereikbaar is per openbaar vervoer (en dat is kenmerkend voor een A-locatie).

Maximumscore 1

- 10 C-locatie

Maximumscore 2

- 11 - Voorbeelden van juiste argumenten voor de kenmerken van het locatietype zijn:

- De locatie is vooral goed bereikbaar per auto (en niet per openbaar vervoer).
- De bedrijven die hier gevestigd zijn, hebben een lage bezoekersintensiteit.

1

- Een voorbeeld van een juist argument voor de kenmerken van het gebied is:

Het is een industrie- en havengebied en dergelijke gebieden zijn met name op C-locaties gevestigd.

1

Maximumscore 1

- 12 Een voorbeeld van een juist argument is:

In Vinex-locaties is de groei van het autoverkeer groter dan de groei van het openbaar vervoer. Dat is in strijd met het Vinex-beleid.

Indien het argument niet ontleend is aan bron 4

0

Indien 'groei' ontbreekt

0

Maximumscore 1

- 13 In Vinex-locaties neemt het openbaar vervoer een groter deel van de totale groei van het aantal afgelegde kilometers voor zijn rekening dan in niet-Vinex-locaties. Dat is de bedoeling van het Vinex-beleid.

Indien het argument niet ontleend is aan bron 4

0

Indien 'groei' ontbreekt

0

Eindexamen aardrijkskunde vwo 2003-I

havovwo.nl

Antwoorden	Deel- scores
------------	-----------------

Maximumscore 1

- 14 Een voorbeeld van een juist argument vóór zo'n accijnsverhoging is:
De auto zal (doordat de benzine duurder wordt) minder gebruikt worden.

Maximumscore 1

- 15 Voorbeelden van een juist argument tegen zo'n accijnsverhoging zijn:
- De mensen in de grensstreken gaan in de buurlanden tanken en dat leidt tot minder inkomsten voor pomphouders in deze gebieden en voor de Nederlandse overheid / dat leidt niet tot minder autogebruik.
  - De accijnsverhoging zal de lagere inkomensgroepen meer treffen dan de hogere inkomensgroepen.

Mens en milieu

Opgave 3

Maximumscore 4

- 16 Het verband luidt:
- Gebieden met veel thermische centrales zijn in sterke mate organisch verontreinigd

Een voorbeeld van een juiste uitleg is:

- Thermische centrales veroorzaken thermische verontreiniging
- waardoor het zuurstofgehalte van het water daalt
- en het zelfreinigend vermogen van het rivierwater afneemt

Maximumscore 3

- 17 • Elektriciteit opgewekt door waterkracht is het meest duurzaam
- Voorbeelden van juiste argumenten zijn:
- Er worden geen fossiele brandstoffen gebruikt.
  - Er zijn geen afvalstoffen.
  - Stromend water is onbeperkt voorradig.

per juist argument

Maximumscore 1

- 18 Een voorbeeld van een juiste reden is:
Tegenwoordig wordt een groot deel van het rioolwater gezuiverd van organische verontreinigingen, voordat het op de rivieren wordt geloosd.

Opgave 4

Maximumscore 2

- 19 Uit het voorbeeld moet blijken dat door de aanleg van nevengeulen flora en fauna zich gemakkelijker kunnen verspreiden.

Maximumscore 2

- 20 Voorbeelden van een juiste uitleg zijn:
- Bij hoge waterstanden krijgt de rivier een grotere doorstroomcapaciteit.
  - Bij hoge waterstanden wordt de bergingscapaciteit vergroot.

Eindexamen aardrijkskunde vwo 2003-I

havovwo.nl

Antwoorden	Deel- scores
------------	-----------------

Maximumscore 2

- 21 Uit de uitleg moet blijken dat de nevengeul, afhankelijk van de waterstand, zal zorgen voor wisselende overgangen tussen nat en droog.

Opgave 5

Maximumscore 2

- 22 Voorbeelden van juiste fysisch-geografische oorzaken zijn:
- Het Drents Plateau ligt lager dan de Veluwe.
  - Er is keileem aanwezig op het Drents Plateau aan of net onder de oppervlakte.

per juiste fysisch-geografische oorzaak

1

Maximumscore 2

- 23 Voorbeelden van juiste kaarten zijn:
- met betrekking tot verschil in hoogteligging:
51e druk: 29 / 30-31 / 32-33
52e druk: 33 / 34-35 / 36-37
  - met betrekking tot aanwezigheid van keileem:
51e druk: 36/37
52e druk: 40/41

1

1

Maximumscore 2

- 24 Uit de uitleg moet blijken dat:
- te intensief grondgebruik heeft geleid tot het verdwijnen van de vegetatie
  - waardoor de bodem is gaan verstuiven

1

1

Opgave 6

Maximumscore 2

- 25 Voorbeelden van juiste ontwikkelingen zijn:
- toename van de welvaart
  - toename van de bevolking
  - afname van het landbouwareaal

per juiste ontwikkeling

1

Maximumscore 2

- 26 Uit het antwoord moet blijken dat:
- het uit het buitenland geïmporteerde veevoer een mestoverschot heeft veroorzaakt
  - waardoor in bepaalde gebieden in Nederland het grondwater is verontreinigd

1

1

Opgave 7

Maximumscore 2

- 27 Uit de uitleg moet blijken dat:
- de uitstoot van SO₂ met behulp van technische oplossingen sterk verminderd kan worden
  - bij CO₂ de reductie technisch moeilijker te realiseren is / het energieverbruik blijft stijgen

1

1

Maximumscore 2

- 28 Uit de uitleg moet blijken dat (extra) CO₂ de groei van de planten bevordert.

Eindexamen aardrijkskunde vwo 2003-I

havovwo.nl

Antwoorden	Deel-scores
Politiek en ruimte	
Opgave 8	
Maximumscore 2	
29 ☐ 51e druk: 171A 52e druk: 193A	
Maximumscore 2	
30 ☐ Uit de verklaring moet blijken dat:	
• 51e druk: kaart 168D / 52e druk: kaart 190D godsdienstgegevens per land weergeeft en	<u>1</u>
• 51e druk: kaart 168C / 52e druk: kaart 190C het vóórkomen van (een bepaalde) godsdienst per gebied weergeeft	<u>1</u>
Maximumscore 2	
31 ☐ Papoea's behoren tot een ander ras dan de rest van de bevolking van Indonesië.	
Maximumscore 2	
32 ☐ Voorbeelden van een juiste redenering zijn:	
• Op het analyiseniveau van heel Indonesië lijken de gevoelens van identiteit groot te zijn. Dit is af te leiden uit de afwijkende samenstelling van de bevolking van West-Papoea ten opzichte van de rest van Indonesië	<u>1</u>
• Op het analyiseniveau van West-Papoea zijn de gevoelens van identiteit (nog) niet groot. Dit is af te leiden uit het grote aantal groepen/stammen waarin de Papoea's onderverdeeld zijn	<u>1</u>
Maximumscore 3	
33 ☐ • groep 1 - separatisme	<u>1</u>
• groep 2 - separatisme	<u>1</u>
• groep 3 - regionalisme	<u>1</u>
Opgave 9	
Maximumscore 2	
34 ☐ • ja	<u>0</u>
• argumentatie: Het werkloosheidscijfer van 'Delft en Westland' / 'Delft' ligt structureel onder het werkloosheidscijfer van Nederland als geheel. Daaruit volgt dat de vraag naar arbeidskrachten daar groter is dan in Nederland als geheel	<u>2</u>
Maximumscore 1	
35 ☐ opleidingsniveau	
Maximumscore 2	
36 ☐ Voorbeelden van juiste aanwijzingen zijn:	
• Een hoog percentage van de beroepsbevolking is werkzaam in de landbouw.	
• De koopkracht per inwoner is laag vergeleken met die in Nederland.	
• de zwakte van de economie van een kandidaat-EU-land	
per juiste aanwijzing	<u>1</u>

Eindexamen aardrijkskunde vwo 2003-I

havovwo.nl

Antwoorden

Deel-
scores

Opgave 10

Maximumscore 2

- 37 In de redenering dienen de volgende elementen aanwezig te zijn:
- Door de aanleg van de stuwdammen in Oost-Turkije wordt water van de Eufraat en de Tigris afgetapt 1
  - Dit water wordt onthouden aan de benedenstrooms gelegen landen Syrië en Irak (waardoor de politieke relaties met deze landen verstoord worden) 1

Maximumscore 2

- 38 Een voorbeeld van een juiste redenering is:
Als gevolg van de toenemende welvaart onder de Koerden nemen de welvaartsverschillen tussen Koerden en Turken af.

Maximumscore 2

- 39 Voorbeelden van een juiste redenering zijn:
- De welvaart in Oost-Turkije neemt toe waardoor er veel Turken (uit de rest van het land) worden aangetrokken. De Koerden vrezen een 'Turkisering' van Oost-Turkije.
  - Door een verhoging van het inkomen van de Koerdische gemeenschap kunnen ook meer middelen worden ingezet in het verzet tegen de Turkse overheid.

Opgave 11

Maximumscore 2

- 40 De twee mogelijke klassenindelingen zijn:

Legenda:

BNP 1998

☐	€ 0 - € 5.000	of	€ 0 - € 6.000
☐	€ 5.000 - € 10.000	of	€ 6.000 - € 12.000
☐	€ 10.000 - € 15.000	of	€ 12.000 - € 18.000
☐	€ 15.000 - € 20.000	of	€ 18.000 - € 24.000
☐	meer dan € 20.000	of	meer dan € 24.000

De juiste klassenbreedte is dus € 5.000 of € 6.000.

Opmerking

Elke andere klassenindeling is fout.

Eindexamen aardrijkskunde vwo 2003-I

havovwo.nl

Antwoorden

Deel-
scores

Maximumscore 2

- 41 De juiste invulling is er een van oplopende intensiteit (van het eerste tot en met het vijfde legendablokje).

Een voorbeeld van een juiste invulling is:

Legenda:

BNP 1998

Indien er één klasse onjuist is ingevuld

Indien meer dan één klasse onjuist is ingevuld

1

0

Maximumscore 1

- 42 Een voorbeeld van een juist argument vóór de stelling is:
Het is redelijk om van een land met een laag BNP per hoofd van de bevolking minder te eisen dan van een land met een hoog BNP per hoofd van de bevolking.

Maximumscore 1

- 43 Een voorbeeld van een juist argument tégen de stelling is:
Het is onredelijk om landen niet gelijk te behandelen.

Maximumscore 2

- 44 Voorbeelden van een juiste afweging zijn:
Ik ben het eens met de stelling omdat landen die naar draagkracht EU-regels overnemen, alle een relatief even grote inspanning leveren. (*De sterkste schouders dragen de zwaarste lasten.*)
of
Ik ben het oneens met de stelling omdat het rechtvaardig is om aan alle kandidaat-EU-landen dezelfde eisen te stellen. (*Gelijke monniken, gelijke kappen.*)

Opmerking

De cursief gedrukte uitdrukkingen zijn in dit antwoordvoorbeeld als correctienorm gebruikt.